

הכנה לניתוח - מה זה ארתרוסקופיה?

במאמר זה אסביר בקצרה מה זה ארתרוסקופיה, מה מבוצע בפעולה, מה הליך השיקום ומתי יש לפנות לרופא המנתח.

ארתרוסקופיה זו פעולה ניתוחית פשוטה זעיר פולשנית כלומר מבוצעת מבעד לפתחים זעירים בעור. בפעולה מוחדרת צינורית דקה בה סיב אופטי המאפשר לסקור את חלל המפרק ביסודיות ולטפל בבעיות המאובחנות בזמן הפעולה. הניתוח מבוצע בחדר ניתוח, בהרדמה כללית ובמסגרת אשפוז יום כלומר משתחררים באותו היום.

ניתן לבצע ארתרוסקופיה בכל מפרק גדול – כתף, מרפק, מפרק ירך, ברך, קרסול וגם במפרקים קטנים בשורש כף היד וברגל. מאחר ואין פתיחה של המפרק לרוב השיקום לאחר ניתוח מהיר יותר והסיכון בניתוח נמוך יותר מאשר בניתוח פתוח.

לפני הניתוח חשוב לשתף את הרופא המנתח בכל מידע רפואי כולל מחלות רקע, ניתוחים בעבר, טיפול תרופתי ורגישות יתר לתרופות. רצוי להגיע מוכנים ככל האפשר לניתוח ולהתכונן ליום שאחרי הניתוח עם תור לפיזיותרפיה, אמצעי עזר כגון קביים, מקבע לברך או לכתף, תרופות לכאב ונוגדי דלקת ואמצעים אחרים לפי המלצת הרופא.

לפני הניתוח חובה להיות בצום. לא לאכול 8 שעות לפני ולא לשעות 6 שעות לפני. לעיסת מסטיק נחשבת כמו אכילה מאחר והקיבה מפרישה מיצי עיכול עקב גירוי הלעיסה. אסור לגלח את אזור הניתוח מחשש לזיהום העור. חובה להגיע עם מלווה ואסור לנהוג מיד לאחר הניתוח.

משך הניתוח שונה בהתאם לפעולה המתוכננת וכן פעולות נוספות שיש לבצע לפי ממצאים נוספים שמתגלים במהלך הניתוח. בחוויית הממתנינים המלווים את המטופל/ת הניתוח ארוך יותר מאחר ומשך ההרדמה, ההכנה לניתוח, התעוררת מהרדמה ושהיה בהתאוששות לאחר ניתוח אורכים מספר שעות.

לרוב **המנתח או המרדים יזריקו חומרי הרדמה** מקומית ואזורית סביב המפרק המנותח להפחתת הכאב בשעות הראשונות לאחר ניתוח. חשוב להתחיל לקחת את התרופות לשיכוך כאב תוך מספר שעות לאחר

ניתוח למנוע חוויית כאב עז ברגע שההרדמה המקומית חולפת. בניתוחים מסוימים בגפה תחתונה המנתח ימליץ על טיפול מונע קרישי דם בוורידים העמוקים של הגפה התחתונה במבוגרים, במיוחד אם צפויה תקופה של חוסר תנועה או ריתוק למיטה.

הניתוח כאמור מבוצע מעד לפתחים זעירים ובתום הניתוח יתכן ולא יהיה צורך לתפור את הפתחים ואם כן המתנתח משתמש בתפרים פנימיים נספגים כך שבדרך כלל אין צורך בהוצאת תפרים. את החבישה מסירים כעבור 48 שעות וחשוב מאד להתחיל מייד בשיקום לפי פרוטוקול השיקום

של הניתוח הספציפי. המנתח ימליץ על שימוש בסד, מקבע וקביים במידת הצורך וכן ינחה אם מותר להניע את אזור הניתוח, אם ניתן לשאת משקל ועד כמה. בנוסף לשיקום בפיזיותרפיה ישנם תרגילים בסיסיים שמומלץ לבצע מיד לאחר ניתוח והם קיימים בסרטוני הדרכה באתר האינטרנט של המנתח.

קירור לאזור הניתוח מקל על כאב ותנועה של המפרק המנותח חשובה מאד למניעת היווצרות צלקת פנימית שיגרם למגבלה בתנועה.

מתי ליצור קשר עם המנתח? סיבוכים לאחר ניתוח ארתרוסקופי נדירים אך לא ניתן להמנע מהם לחלוטין לכן יש ליצור קשר עם המנתח בכל מצב של התגברות כאב, חום, הרגשה כללית רעה, אודם והפרשה מהפצע ונפיחות בגפה.